

Till

Naturvårdsverket
10648 Stockholm

Yttrande över MKB, "Kärnkraftsreaktor Pyhäjoki". Ärendenummer NV-07324-13.

Sveriges Nordkalottkommitté i Norrbotten lämnar här följande synpunkter på kärnkraftsprojektet i Pyhäjoki:

Avfallshantering

Slutförvaringen av använt kärnbränsle har inte fullständigt redovisats.

- Djupförvaringen av bränslet i kopparbehållare ifrågasätts av sakkunniga pga risken för korrugering på lång sikt. Detta måste Miljökonsekvensbeskrivningen, (MKB), klarlägga.
- Mellanlager för använt kärnbränsle ska förvaras i vattenbassänger i 3-10 år för att kylas ner och sedan förvaras i ett mellanlager i minst 40 år. MKB måste garantera att extrema högvattennivåer i detta låglänta landskap inte når dessa lager så att radioaktivt vatten kommer ut i Bottenviken.

Slutsats:

Innan klarhet nåtts om förvaringen får inte godkännande ges för projektet.

Kylvattenutsläpp och kylvattenintag

- Kylvattenutsläppet bör tas tillvara. Med hjälp av dagens värmeteknik borde det gå att omvandla utsläppet av varmvatten till ny energi. Detta måste MKB kräva för att minska uppvärmningen i Bottniska viken och för att skapa mer energi.
- Kylvattenintaget är kritiskt. Om kylvattenintaget täpps igen så stoppas kylningen. Fiskar, alger, bråte och smuts kan stänga kylvattenintaget och stoppa kylningen av kärnreaktorn. Detta kan leda till katastrof. MKB måste garantera skyddet av kylvattenintaget.
- De långsiktiga konsekvenserna och spridningseffekterna av den förhöjda vattentemperaturen i hela Bottenviken anser vi inte är tillräckligt utredda. MKB bör kompletteras i detta avseende.

Kärnkraftsolycka

Om en allvarlig kärnkraftsolycka inträffar så måste näromgivningen evakueras. Jodtabletter till barn måste då ges. Räcker det?

Användning av jordbruks- och naturprodukter måste begränsas om det händer en allvarlig kärnkraftsolycka.

MKB hävdar då att man måste begränsa på följande sätt:

- Inom 5 mil kan man inte plocka svamp.
- Inom 30 mil kan man inte äta insjöfisk.
- Inom 100 mil kan man inte äta renkött.
- Nötkött inom området blir också påverkat vilket kan omöjliggöra nötköttsproduktion i utsatta områden.

Detta är fullständigt oacceptabelt.

MKB måste ställa så höga krav så att detta inte får hända.

Ägarkonstruktion

Den kritiska aspekten på ägarkonstruktionen är att det ryska kärnenergiföretaget, Rosatom, dels ska bygga kärnkraftverket och dels äga anläggningen till en stor del.

Eftersom intressenter dragit sig tillbaka som finansiärer av ekonomiska skäl ska nu Rosatom finansiera projektet med 34 % ägarandel.

- Principiellt är det olyckligt att kärnkraftsbyggare och stordelägare är samma organisation. Här finns risk att ägar- och vinstintresset dominerar över säkerhetsintresset.
- Mot bakgrund av nuvarande situation i Ryssland och Ukraina känns det otryggt att ryska staten har ett dominant inflytande över projektet.
- Rosatoms byggande av kärnkraftverket måste garanteras av internationella försäkringsavtal. Rosatom måste naturligtvis garantera projektets förverkligande. Men hur många år gäller en sådan garanti?
- Vad händer om Rosatom går i konkurs? Vad händer om Ryssland agerar aggressivt som följd av Ukrainahändelserna?

Rosatom är också dominerande tillverkare av ryska kärnvapen. Det oroar oss att kärnkraft och kärnvapen hanteras av samma producent, Rosatom.

Vi representerar en organisation, Sveriges Nordkalottkommitte, som driver tanken på ett kärnvapenfritt norra Europa.

Därför är vi särskilt oroliga över att Rosatom är engagerat både som kärnkraftsbyggare, kärnvapenproducent och storägare i Pyhäjokiprojektet.

MKB måste hävda tydligare garantier av byggaren, Rosatom, att man kan fullfölja projektet och garantera säkerheten.

Härutöver måste MKB värdera risken att ryska staten dikterar Rosatoms agerande.

Sammantaget anser vi, Sveriges Nordkalottkommitte, att Fennovoimas MKB inte kan accepteras i dess nuvarande form.

Detta är Sveriges Nordkalottkommittes yttrande över Miljökonsekvensbeskrivning avseende ett nytt kärnkraftverk i Pyhäjoki.

Vi förväntar oss att ni lyssnar och respekterar våra synpunkter.

Sveriges Nordkalottkommitte

Birgitta Ahlqvist
Birgitta Ahlqvist
Ordförande

Tel. 070-555 7932

Tel. 0920-261 419

19 mars 2014

Leif Hjalmarsson
Leif Hjalmarsson
Generalsekreterare

0920-661 80

070-513 02 98.

Blomgatan 3

973 31 Luleå.

Gäddviksvägen 54

954 32 Gammelstad.

Kontaktperson för detta yttrande är Leif Hjalmarsson.

Vårt yttrande får publiceras.